

Vuoden 2025 talousarvio ja taloussuunnitelma 2026-2027

Kaupunginhallitus 28.10.2024
664/02.02.00/2024

Valmistelija: kaupunginjohtaja Eero Vainio ja talousjohtaja Patrik Nygrén,
etunimi.sukunimi(at)raisio.fi

Kuntalain 110 §:n 1 momentin mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi).

Kaupunginhallitus on hyväksynyt talousarvion laadintaohjeet ja talousarviokehityksen vuoden 2025 talousarvioksi kokouksessaan 14.6.2024.

Kuntalain 110 §:n 2 momentin mukaan talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet ja talousarvio on laadittava siten, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Kuntalain 110 §:n 3 momentin mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa. Taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden suunnitelmakauden kuluessa. Taloussuunnitelmassa päätetään yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla edellisten tilikausien alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan.

Raision kaupungin vuoden 2025 talousarvion valmistelun lähtökohtana on toiminut kaupunginhallituksen päättämä talousarviokehitys, käydyt keskustelut talousarvion valmistelukokouksissa ja seminaareissa sekä kuluvan vuoden talouden ennuste.

Vuonna 2025 Raisio jatkaa kaupunkistrategian toteuttamista, eli kestävä kasvun rohkeaa rakentamista. Kaupungin tavoitteena on olla vahva ja vetovoimainen uuden sukupolven kasvukaupunki. Raision kasvu ja positiivinen kehitys on vahvaa ja toiminnallisesti olemme pystyneet uimaan kuntakentässä vastavirtaan. Vahvan väestönkasvun ennustetaan jatkuvan Raisiossa viidettä vuotta peräkkäin maailman myllerryksistä huolimatta ja osin niiden takia; yli 2 % raisiolaisista on tätä nykyä ukrainalaisia.

Lähtökohdat vuoteen 2025 ovat toiminnallisesti vahvat. Vuonna 2023 Raisio niitti menestystä erilaisissa kaupunkivertailuissa, muun muassa asuntoluottoluokituksessa olimme Suomen parhaassa A-luokassa ja Raisio myös noteerattiin yhdeksi Suomen perheystävällisimmistä kaupungeista. Vuonna 2024 nousimme Suomen yrittäjien Kuntabarometrissa koko maan kuudenneksi yritysystävällisimmäksi ja Varsinais-Suomen toiseksi yritysystävällisimmäksi kaupungiksi yli 10 000 asukkaan kuntien joukossa. Playa del Raisio Beach Party –festivaalit järjestettiin toista kertaa onnistuneesti ja kaupunkiin sijoittuu yrityksiä eri toimialoilta.

Kaupungin uusien tehtävien ohella kaupunki saa kesäkuussa uuden valtuuston ohjaamaan kaupungin kehitystä. Uuden valtuuston ensimmäiseksi suureksi tehtäväksi tulee seuraavan valtuustokauden strategian hyväksyminen syksyn 2025 aikana ja seuraavan valtuustokauden keskeinen tema tulee olemaan kasvun hallinnassa onnistuminen.

Kaupungin tulojen kehitys

Raision kaupungin veroennuste pohjautuu Kuntaliiton ennusteisiin verotettavien tulojen kehityksestä sekä arvioon noin 1 %:n väestökasvusta.

Talousarviovuoden 2025 kunnallinen tuloveroprosentti on 7,60 %, joka tuo verotuloja 49 milj. euroa.

Kiinteistöveroprosentit ovat vuonna 2025 ennallaan, yleinen kiinteistöveroprosentti on maa-alueiden osalta 1,30 % ja rakennusten osalta 1,25 %. Vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,41 %, muiden asuinrakennusten veroprosentti 0,93 % ja voimalaitosten veroprosentti 1,25 %. Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti on 3,00 %. Kiinteistövero tuo kaupungille 8,7 milj. euroa verotuloja.

Yhteisövero tuo vuonna 2025 kaupungille noin 4,9 milj. euroa, joka on 237.000 vähemmän kuin vuonna 2024.

Verotulojen arvioidaan vuoden 2025 talousarviossa kokonaisuutena toteutuvan 62.636.625 euron tasoon (62,6 milj. euroa) ja näin ollen kasvavan noin 2,4 milj. euroa vuoden 2024 verotuloista.

Valtionosuuksien arvioidaan toteutuvan tasoon 16.010.415 (16,0 milj. euroa) euroa, joka on 2,1 milj. euroa parempi kuin vuonna 2024.

Verotulot ja valtionosuudet yhteensä odotetaan kasvavan vuonna 2025 4,6 milj. euroa.

Ehdotus käyttötalousarvioksi

Suuri muutos kaupungin tehtäväkenttään on TE-palveluiden siirto valtiolta kunnille. Raisio toimii osana Turun seudun työllisyysaluetta, jossa Raisio vastaa läntisen Turun seudun kuntien toiminta-alueen peruspalveluiden tuottamisesta. Martinkadun toimipisteeseen kaupungin palkkalistoille siirtyy noin 30 valtion työntekijää. Sivistäjä- ja mahdollistajaroolien ohien kaupungin tehtävien ytimeen tulee siis työllisyyden edistäminen ja samalla rooli kotouttajana vahvistuu.

Kaupungin käyttötalouden nettomenoiksi (toimintakate) arvioidaan 70.696.427 euroa vuonna 2025.

Toimintatuotot vuoden 2025 talousarviossa ovat 18.897.985 (17.917.445 vuonna 2024). Talousarvioon sisältyy 1,5 miljoonaa euroa myyntivoittoja kiinteistöjen myynnistä. Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on 21,1 %.

Toimintakuluiksi arvioidaan 89.594.412 euroa, kun ne vuoden 2024 talousarviossa olivat 83.906.952 euroa. Kaupungin toimintakuluista henkilöstökulujen osuus on 53,1 milj. euroa.

Työllisyyspalvelu-uudistuksen uusien vastuiden vaikutus toimintakatteeseen on noin 3,4 milj. euroa.

Toimintakulut jakaantuvat toimielimittäin seuraavasti:

- kaupunginhallitus 17,0 miljoonaa euroa (12,3 miljoonaa euroa 2024)

- sivistyslautakunta 44,0 miljoonaa euroa (42,8 miljoonaa euroa 2024)
- vapaa-aikalautakunta 4,3 miljoonaa euroa (4,5 miljoonaa euroa vuonna 2024)
- infralautakunta 22,8 miljoonaa euroa (22,4 miljoonaa euroa vuonna 2024)
- lupalautakunta 1,5 miljoonaa euroa (1,5 miljoonaa euroa vuonna 2024)

Kaupunkilaisille tarjottavien palvelujen määrä ja laatu pysyvät laadukkaina kasvunhallintatoimista huolimatta.

Suurin haasteemme taloussuunnitelmavuosille muodostuu kaupungin kasvuinvestointien (koulut, päiväkodit, E18 hanke) suuresta määrästä seuraavasta lainakannan, korkomenojen ja poistojen kasvusta loppuvuosikymmenen aikana. Vuoden 2025 talousarvio pitää sisällään noin 3,3 miljoonan euron edestä kasvunhallintatoimenpiteitä, mutta on silti 1,1 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Ehdotus investointitalousarvioksi

Raision investoinnit kasvuun vuonna 2025 ovat mittavat: Tiedonpuiston koulu valmistuu loppuvuodesta, Kuloistenniityn päiväkotit otetaan käyttöön, Myllypellon koulun suunnittelu etenee ja merellisen Raision yleissuunnitelmasta edetään konkretiaan. Korkotason nopean laskun myötä myös asuinrakentaminen virkistyy alhostaan. Vuoden 2025 merkittävin hanke on 2000-luvun ajan suunniteltu ja odotettu E18-Raision keskusta -hanke, joka käynnistyy joulukuussa 2024 tapahtuvan MAL-sopimuksen allekirjoituksen myötä. E18 Raision keskusta - investointipäätös on merkittävien edunvalvontaponnisteluiden tuotos, mutta ennen kaikkea se mahdollistaa Raision keskustan täydellisen metamorfoosin 2020- ja 2030 -lukujen aikana.

Kaupungin investointien nettokustannus vuonna 2025 on 40.024.173 euroa (netto). Yli 30 miljoona tästä tulee uusien koulujen ja päiväkotien rakentamisesta (Tiedonpuiston ja Myllypellon koulut, Kuloistenniityn päiväkotit).

Kaupungin oma kantokyky rahoittaa investointejaan on vuonna 2025 7,1 milj. euroa (vuosikate) ja investoinnit ylittävät 40 milj. euroa. Kaupungin talousarvion mukainen toiminta ja investoinnit vaativat näin ollen noin 34,4 milj. euron edestä uutta lainaa. Laajat investointiohjelman mukaiset investoinnit vuosina 2025-2027 vaativat velkarahoituksen voimakasta kasvattamista. Tämä kasvattaa nopeasti kaupungin korkokuluja. Kun investoinnit pääosin tehdään velkarahalla ne vaikuttavat käyttötalouden tuloslaskelmaan niin lisääntyneiden korkokustannusten kuin lisääntyvien poistojen kautta. Vuosina 2025-2027 tehtävät investoinnit rasittavat vuoden 2027 tulosta niin, että rahoituskulut lisääntyvät noin 3,7 milj. eurolla ja poistot vastaavasti 3,2 milj. eurolla. Investointien aiheuttama yhteinen korko- ja poistovaikutus on näin ollen 6,94 milj. euroa.

Vuosikate ja tulos

Vuosikate kaupunginjohtajan talousarvioehdotuksessa on 7.092.680 euroa.

Talousarvion tuloilla ja menoilla tilikauden tulokseksi muodostuu – 1.834.399 euroa ja tilikauden alijäämäksi -1.097.196 euroa.

Kaupungin lainakanta tulee vuonna 2025 kasvamaan 34,4 miljoonalla eurolla yhteensä 106,2 milj. euroon. Lainakanta asukasta kohden on siis noin 4.136 euroa/asukas (3.279 euroa/asukas vuonna 2024).

Kaupungin edellisiltä vuosilta kertynyt ylijäämä on 26,4 miljoonaa euroa.

Investointeja sisältyy talousarvioon 41,5 miljoonaa euroa (netto) ja investoinneista suurin osa kohdistuu talonrakennushankkeisiin. Raisio on liki 25.500 asukkaan vahvasti kehittyvä kasvukaupunki 150.000 asukkaan kaupungin palveluilla. Kiihtyvän muutoksen keskellä Raisio jatkaa kestävä kasvun rohkeaa rakentamista.

Käyttömenojen kasvunhallinta ja tuottavuuden parantaminen on keskeistä myös tulevina vuosina. Käyttötalouden toimenpitein ei ole kuitenkaan mahdollista viedä läpi historiallisen laajaa investointiohjelmaa ja saada lainakantaa kuriin. Kasvuinvestointien ja kaupungin rahoitusaseman turvaamiseksi on käytännössä välttämätöntä nostaa veroprosentteja vuodeksi 2026.

Liitteenä vuoden 2025 talousarvio ja vuosien 2026-2027 taloussuunnitelma.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus ehdottaa kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto:

- hyväksyy oheisen vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman.
- myöntää kaupunginhallitukselle oikeuden ottaa lyhyttä tai pitkäaikaista lainaa siten, että nettolainanotto vuoden lopussa on korkeintaan 37.231.493 euroa. Tämä lainanottovaltuus sisältää myös konsernitilin käyttöön liittyvän lyhytaikaisen lainan myöntämisen kaupungin tytäryhteisöille (2,8 milj. euroa). Otettavat lainat voivat olla vaihtuvakorkoisia tai kiinteäkorkoisia.
- valtuuttaa kaupunginjohtajan ja talousjohtajan tekemään hallituksen päätöksistä aiheutuvat tarvittavat muutokset sekä muut tekniset korjaukset talousarviokirjaan sekä päivittämään päätöksessä esitettyä lainanottoa koskevaa valtuutus päätöstä / lainanottovaltuuden määrää hallituksen päätöksiä vastaaviksi.

Päätös